

Dialoogsessie jeugdzorg gemeenteraad Groningen

De antwoorden van Molendrift, De Jong, Wetterauw, 25 februari 2025

Hoofdvraag

Wat is er nodig om te voorkomen dat kinderen en jongeren in de jeugdzorg terechtkomen (preventie) en hoe kan de basis jeugdhulp van WIJ hier samen met andere partijen een bijdrage aan leveren?

Om te voorkomen dat kinderen en jongeren in de jeugdzorg terechtkomen, is een focus op preventie nodig. Dit betekent dat problemen vroegtijdig gesignaleerd en aangepakt moeten worden – op basis van een gedegen analyse wat er aan de hand is en wat nodig is voordat ze verergeren. Preventie kan op verschillende niveaus plaatsvinden:

1. Universeel (gericht op alle kinderen en gezinnen), zoals ouderschapsvoorlichting en opvoedondersteuning, programma's op scholen gericht op sociaal-emotionele ontwikkeling en toegankelijke wijkvoorzieningen zoals sportclubs, bibliotheken en buurtcentra.
2. Selectief (gericht op risicogroepen), zoals vroegsignalering van problemen via consultatiebureaus, scholen en huisartsen; ondersteuning voor gezinnen met risicofactoren zoals armoede, psychische problemen of verslaving, jongerenwerk op straat en laagdrempelige kortdurende hulp via praktijkondersteuners jeugd en gezin bij huisartsen en jeugdhulpondersteuners op school.
3. Geïndiceerd (gericht op kinderen met beginnende problemen), zoals snelle en lichte interventies als gezinscoaching, aangeboden in samenwerking tussen scholen welzijnswerk en jeugdhulp.

De basis jeugdhulp van WIJ Groningen kan hier samen met anderen aan bijdragen via:

- ✓ Bevorderen van veerkracht en zelfredzaamheid, door in te zetten op sociale netwerken, talentontwikkeling en positieve ervaringen kunnen jongeren sterker in het leven staan.
- ✓ Laagdrempelig toegankelijke ondersteuning in de wijk bijvoorbeeld in de vorm van opvoedadvies, maatjesprojecten en groepsbijeenkomsten.
- ✓ Vroegsignalering en outreachend werken: WIJ-teams kunnen signalen opvangen bij gezinnen en jongeren snel passende hulp bieden.
- ✓ Goede samenwerkingen te smeden tussen welzijnsorganisaties, zorgaanbieders scholen, huisartsen en politie op wijkgerichte verbeter perspectieven.
- ✓ Gezins- en systeemgericht werken: Problemen van jongeren hebben vaak te maken met de thuissituatie en de schoolsituatie (in al zijn aspecten).

Ondanks alle inzet op al deze vlakken kent de jeugdhulp in Groningen vier belangrijke problemen:

1. Een hoog aantal jeugdigen in de jeugdhulp
2. Een hoog aantal thuiszitters van school
3. Een hoog aantal jeugdigen 'met verblijf'
4. Matig zicht op de effectiviteit van de inzet op preventie

De situatie in Groningen is niet uniek. Deze problemen spelen landelijk. Het gaat om taaie vraagstukken die moeilijk oplosbaar zijn: zogenoemde '**wicked problems**'. Succesvolle aanpak vraagt **kennis, tijd, continuïteit en vasthoudendheid**. Goede monitoring is essentieel om te voorkomen dat het tijdspect niet wordt verward met een gebrek aan kennis of vasthoudendheid.

Hier liggen twee kansen Groningen:

- ✓ Er zijn koplopergemeenten, zoals Zwolle, Utrecht, Peel en Maas, Oss Ruwaard en Veendam, die hun kennis en ervaringen graag delen.

- ✓ Groningen beschikt over koploper kennis betreffende: vroegontwikkeling¹, praktijkondersteuners bij huisartsen², hulp bij meervoudige en complexe problemen³, integraal analyseren en samenwerken⁴, het voorkomen van schooluitval⁵ én het voorkomen van uithuisplaatsingen⁶.

En er zijn hordes:

- ✓ De lokaal aanwezige koploper kennis wordt door WIJ amper betrokken.
- ✓ De worsteling van WIJ als te snel en te groot geworden organisatie, waardoor personele bezetting continuïteit en kennisbehoud voortdurend een uitdaging zijn.
- ✓ Ontbrekende basisvoorwaarden succesvol te kunnen samenwerken⁷; het ontbreken van gezamenlijke visie/werkwijze om jeugdhulp en expertise af te stemmen met het brede werkveld, mede door de wijze waarop WIJ/basisjeugdhulp zich in de breedte jeugdhulpexpertises toe eigent.

Dit is een gevolg van de keuze een grote verbeter en veranderopdracht in te steken vanuit een nieuw op te richten grote organisatie en geen verwijt aan de medewerkers van WIJ. Hierdoor vraagt de reguliere bedrijfsvoering (organisatie, capaciteit, verloop, kwaliteit, financiën) veel aandacht, is er weinig voortgang op de 'wicked problems' en (mede hierdoor) blijft de nabije koploperkennis onbenut. Wij raden aan opnieuw naar de schaalgrootte, takenpakket en kennis en kunde van WIJ en Basisjeugdhulp te kijken en meer op de expertise van andere lokale aanbieders te durven leunen.

Deelvragen

De huidige aanpak en visie

1. Welke preventieve initiatieven of programma's voert uw organisatie momenteel uit om kinderen en jongeren buiten de jeugdzorg te houden?

- ✓ Tot onze cliënten behoren ook volwassenen met psychosociale of psychiatrische problematiek, waaronder ouders. Bij hun behandeling is er altijd aandacht voor opvoeding, het welzijn van hun kinderen en het voorkomen van intergenerationele overdracht van problemen.
- ✓ Molendrift en Accare zijn landelijk kennis koploper op het gebied van praktijkondersteuners bij de huisarts. Sinds 2014 doen we onderzoek gericht op doorgaande effectiviteitsverbetering. Via een aansluitmodel kunnen gemeenten landelijk meedoen/meedelen in deze kennis⁸. In het Noorden participeren Westerkwartier, Veendam, Hogeland, Midden Groningen, Heerenveen en Borger Odoorn. Met deze kennis handelen onze praktijkondersteuners *ca. 65% van de vragen zelfstandig af in gemiddeld 4 contacten. Deze jeugdigen komen niet in de geïndiceerde jeugdhulp.*
- ✓ Aanverwant ontwikkelt Team050 in samenwerking met Molendrift een vergelijkbare functie in het onderwijs: de Jeugdhulpondersteuner Op School. De scholen waarop we dit nu enige tijd samen doen in Veendam kennen *amper nog thuiszitters en het aantal aanmeldingen voor jeugdhulp 'getriggerd' vanuit het onderwijs nam met meer dan 50% af.*
- ✓ We maken ontwikkelingsstimulerende programma's voor de vroeg- en voorschoolse leeftijd. Dit betreft programma's zoals Opstap, Opstapje, Instapje, SpelendLerenThuis, Bereslimme Boeken, Samenslim, Letters in Beweging, Tel Mee met Taal en VVEThuis. De ontwikkeling vindt plaats in

¹ Bereslim met haar VVE en Opstap en Spelend Leren Thuis programma's i.s.m. universiteiten van Groningen, Amsterdam en Leiden en landelijk en in Vlaanderen en Zwitserland honderdduizenden gebruikers

² Accare en Molendrift met toonaangevend onderzoek op praktijkondersteuning bij huisartsen

³ Het gelijknamige expertisecentrum aan de Rijksuniversiteit Groningen

⁴ Stichting Samen1Plan gedragen door Molendrift i.s.m. Accare en Team050 en andere Groninger aanbieders en duizenden gebruikers in Nederland, Vlaanderen en Zwitserland

⁵ Het Expertteam Jeugd en het Onderwijs Zorg Expertteam van de gemeente Groningen

⁶ Molendrift met haar landelijke inzet voor het Ondersteuningsteam Toeslagenouders, afbouw ZIKOS; en de landelijk toonaangevende Beweging van Nul met als drijvende krachten o.a. medewerkers van Team050 en Molendrift

⁷ Deze zijn: welwillendheid (zonder eigen belang dingen voor de ander doen), vertrouwen in de anders expertise ('competence trust') en samenwerkingsbetrouwbaarheid ('promissory trust')

⁸ www.jeugdhulpbijdehuisarts.nl en https://www.groningengroeiop.nl/wp-content/uploads/2023/10/GroningenGroeitOp1_OJG.pdf

samenwerking met universiteiten door dochterbedrijf Bereslim. De programma's worden breed gebruikt in Nederland, België en Zwitserland. *Ze behoren tot de meest effectieve methodieken om ontwikkelingsachterstanden bij jonge kinderen te voorkomen.*

- ✓ Molendrift ontwikkelde in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen een succesvolle methodiek voor vroegtijdig signaleren in de klas van trauma bij jonge kinderen, met bijbehorende interventies (de Rebtoss⁹) en helpt verschillende scholen deze werkwijze te implementeren. *Deze vorm van vroegsignalering door leerkrachten helpt onderwijsuitval te voorkomen.*
 - ✓ We helpen bij het vormgeven en onderzoeken van nieuwe onderwijs/zorg combinaties zoals in Groningen de schoolpoli, Metis¹⁰ en de Talentklass¹¹.
 - ✓ Molendrift is een van de stuwende krachten achter de Beweging van Nul¹², met onder andere de preventieve 'Nul Bange Ouders'¹³ aanpak, die momenteel onder andere in Veendam loopt.
2. *Hoe ziet uw organisatie de rol van basisjeugdzorg in het voorkomen van escalaties bij gezinnen of jongeren?*

Molendrift beschouwt basisjeugdzorg als essentieel voor vroegsignalering en het tijdig bieden van ondersteuning. Ze kan escalatie voorkomen en de behoefte aan intensievere zorg verminderen.

3. *Wat is volgens u de meest effectieve aanpak om problemen vroeg te signaleren en interventies tijdig in te zetten?*

Een effectieve aanpak begint met een laagdrempelige, prettige, wachttijdvrije toegang tot professionals, zodat hulpvragen vroegtijdig gesteld of gehoord worden, problemen vroeg gesignaleerd kunnen worden én ineens de goede insteek wordt gekozen. De werking is tweërlei: enerzijds de kwaliteit van de geruststelling (normaliseren), anderzijds de mogelijkheid om snel en op maat te schakelen. Daarbij zijn een sterk netwerk, goede samenwerkingsvaardigheden en kennis essentieel. Stabiliteit in bemensing is cruciaal om duurzame relaties te kunnen opbouwen..

4. *Welke waarde hecht uw organisatie aan samenwerking met andere ketenpartners binnen dit domein?*

Samenwerking is essentieel om effectieve hulp te kunnen bieden. Problemen zijn immers vaak multidimensionaal. Situatie afhankelijk kan afstemming nodig zijn met onderwijs, financiën, wonen, en politie. Ook binnen de zorg zijn soms meerdere disciplines betrokken, denk aan jongerenwerk, gi's, huisartsen, volwassen ggz en WMO. Dan vraagt effectieve hulp om een goede gezamenlijke analyse, een daarop gebaseerd integraal plan en goed afgestemde uitvoering: 1gezin-1-plan.

Molendrift 'is hiervan'. We illustreren dat met enkele voorbeelden:

- ✓ Molendrift ontwikkelde de Samen1Plan methodiek¹⁴, door kennisinstituten Movisie en het Nederlands Jeugdinstituut beoordeeld als best practice in het 1-gezin-1-plan hulpverleners. Dankzij Molendrift en anderen (zoals Accare, Team050, Horizon begeleiding, en Cosis) is Samen1Plan landelijk gratis voor alle ouders, jeugdigen en zorgverleners. Samen1Plan kent duizenden gebruikers Nederland en Vlaanderen; in Zwitserland is de implementatie recent gestart.
- ✓ Molendrift helpt gemeenten bij ingewikkelde analyses die samenwerking van tal van partijen vragen. Recente voorbeelden zijn 'jeugdcriminaliteit in Winschoten' en Thuiszitters Heerenveen'.
- ✓ Molendrift draagt actief bij en is soms drijvende kracht achter multi-organisatie ontwikkelingen zoals die genoemd bij vraag 1, en bijvoorbeeld ook bij het Regionaal Expertteam Jeugdhulp

⁹ <https://molendrift.nl/kennisdeling/aan-de-slag>

¹⁰ <https://wavanliefandschool.nl/hbs-metis/>

¹¹ <https://wavanliefandschool.nl/talentklass/>

¹² <https://www.bewegingvannul.nl/>

¹³ <https://www.bewegingvannul.nl/inspiratie/0-bange-ouders/>

¹⁴ <https://samen1plan.nl/>

Groningen¹⁵, JEP Veendam¹⁶, Spoed voor Jeugd Groningen¹⁷, Groningen Groeitop¹⁸ en regionale implementaties van het Verklaren Analyseren¹⁹.

Wensen en toekomstperspectieven

5. *Wat zijn uw wensen voor de toekomst op het gebied van preventie en basisjeugdhulp in Groningen, zowel lokaal als regionaal?*

Samen stappen maken naar een krachtige samenwerking of netwerkorganisatie dat met koploper-kennis, continuïteit en vasthoudendheid voortgang bereikt op genoemde wicked problems (zie blz.1).

6. *Welke ontwikkelingen binnen de jeugdzorg zouden volgens u de hoogste prioriteit moeten krijgen om de instroom te beperken?*

Bij het versterken van het ontwikkelingsgerichte aanbod voor jonge kinderen/ gezinssystemen met jonge kinderen 0-6 jaar, de overgang van primair naar voortgezet onderwijs, de professionalisering van Ondersteuners Jeugd en Gezin in huisartsenpraktijken en Jeugdhulpondersteuners op School om onderwijs mee te nemen in het vergroten van mogelijkheden om te voorzien in passend onderwijs en het Jongerenwerk. Daarnaast is een betere implementatie van integraal analyseren en samenwerkend hulpverleners essentieel, evenals de invulling en beschikbaarheid van casemanagement bij multi-domein casuïstiek. Dit vraagt een heroriëntatie op de functie en taken van WIJ, gericht op het benutten van kenniskoplopers (blz. 2), een cultuurverandering van 'zelf doen en concurreren' naar uitnodigend naar andere aanbieders/experts om elkaars kennis en ervaring actief te betrekken.

7. *Waar ziet u kansen voor innovatie binnen preventie en jeugdzorg, bijvoorbeeld door technologie of nieuwe samenwerkingsmodellen?*

Zie vraag 6. Hierbij kunnen samenwerkingsmodellen zoals gehanteerd binnen Spoed voor Jeugd Groningen, bij JEP Veendam en bij Hendig (gemeente Peel en Maas) inspirerend zijn.

Uitdagingen en verbeteringen

8. *Welke obstakels ervaart uw organisatie bij het realiseren van preventie en vroegsignalering?*

Onze expertise wordt landelijk veel gevraagd, maar op betreffende kennisgebieden worden we niet of amper betrokken door WIJ/Basisjeugdhulp. Denk bijvoorbeeld aan onze expertise in de hulp aan gezinnen met meervoudige en complexe problematiek. In dergelijke casuïstiek kan casemanagement vanuit WIJ van grote meerwaarde zijn. Hoewel er ook goede ervaringen zijn, zijn er ook regelmatig knelpunten, zoals personeelwisselingen en wachttijden en een gebrek aan reflectie op de impact hiervan op de hulpverlening. Traditionele opvattingen over *wie gaat waarover en welke weg moet volgens welk protocol bewandeld worden*, staat goede snelle oplossingen dan te vaak in weg.

Het betrekken van WIJ bij verbeterinitiatieven die niet door WIJ zelf zijn geïnitieerd, verloopt bij herhaling niet goed. Bijvoorbeeld binnen 'Tel Mee Met Taal'²⁰, waardoor we de 600 deelnemende gezinnen uiteindelijk buiten Groningen hebben geworven, ondanks dat de subsidie in overleg met WIJ was verworven en het aanbod, ter waarde van een half miljoen euro, gratis was voor de stad Groningen. Ook lukte het gedurende drie jaar niet om WIJ te betrekken bij de @ease-vestiging²¹ in Groningen, een hulpverleningsmodel gebaseerd op peer-to-peer ondersteuning, dat inmiddels in Groningen is gestopt. Ook sluit WIJ niet aan bij (de vanuit Groningen aangejaagde) landelijke kennisinitiatieven zoals (de op blz. 2 genoemde) ontwikkelingen rond Praktijk Ondersteuners bij huisartsen en Samen1Plan.

¹⁵ <https://www.rigg.nl/onderwerpen/regionaal-expertteam-groningen/>

¹⁶ <https://jepveendam.nl/>

¹⁷ <https://spoedvoorjeugdgroningen.nl/>

¹⁸ <https://www.groningengroeitop.nl/>

¹⁹ Bijvoorbeeld <https://www.jeugdhulpwbw.nl/nieuws/2024/project-versterken-analyse-toegang-jeugd/> in Brabant/Zeeland, maar ook in Noord Holland, Overijssel en Friesland

²⁰ <https://www.telmeemettaal.nl/>

²¹ <https://ease.nl/>

9. *Waar wordt u blij van en waar krijgt u als organisatie buikpijn van?*

We worden blij wanneer we kunnen bijdragen aan de verbetering van het jeugdhulplandschap door samen te werken met partijen met gedeelde visie en aanvullende expertise, die elkaars kennis waarderen en volledig durven vertrouwen op elkaars samenwerkingsvaardigheden.

We maken ons zorgen over de toenemende druk op WIJ, volgend uit de breedte van het takenpakket en schaalgrootte en de uitdagingen die daaruit volgen voor de continuïteit en effectiviteit van de hulpverlening. We vinden het jammer dat Groninger kenniskoplopers daarmee steeds vaker uitwedstrijden spelen en er weinig voortgang is op de 'wicked problems' en budgetbeheersing. Laatstgenoemde punt brengt en houdt het systeem in een financiële crisis die, net als bij gezinnen, maakt dat snelle foutieve keuzes telkens op de loer liggen.

10. *Hoe gaan jullie om met de schaarste aan personeel en financiële middelen, en wat zou hierbij een gezamenlijke oplossing kunnen zijn?*

Molendrift kent dit probleem in mindere mate, of nauwelijks; we zijn voor gedragswetenschappers voorkeurswerkgever en -aanbieder in ons segment. Voor het werkgeverschap kregen we een koploper prijs²². Wat betreft verloop behoren we landelijk tot het best presterende kwartiel in de categorieën jeugdhulpaanbieders en ggz. We zijn graag bereid de onderliggende kennis in te brengen.

Visie en samenwerking

11. *Wat is de visie van uw organisatie op preventie als kern van jeugdzorg, en hoe vertaalt u dat naar uw dagelijkse praktijk?*

We zijn ervan overtuigd dat de jeugdhulp fors kan worden ontlast door kennis van achter naar voren te brengen. We lieten dat met onderzoek en praktijktoepassingen zien (zie vraag 1), bij huisartsen en in het onderwijs. Een volgende stap waar veel te winnen is het toevoegen van kennis aan intake teams en zorgaanbieders. Kennis op het gebied van integraal analyseren en uitvoeren. De hulp zal hierdoor veel vaker in één keer goed zijn, in plaats van niet werkend of zelfs schadelijk.

12. *Hoe gaat uw organisatie om met de spanning tussen het financieel model (meer cliënten betekent meer budget) en de wens om preventief te werken?*

Goed functionerende preventie zal leiden tot een afname van de vraag in de tweedelij, waar nu 70% van onze omzet ligt. De nieuwe preventie zal veel meer een kennisblend zijn van oude nulde en tweede lijn. Onze inzet zal daar geleidelijk aan meer naar verschuiven. Door onze specialistische expertise verwachten wij juist daarin een waardevolle rol te blijven spelen. *De redenatie 'meer cliënten betekent meer budget' bestaat bij ons niet.* We hebben geen groeidoelstelling. We ontwikkelen ons als netwerkorganisatie: een netwerk van aanbieders dat in wisselende samenstellingen snel kan inspelen op maatschappelijke vraagstukken. We vinden onze huidige omvang daarbij het best passend.

13. *Hoe kijkt uw organisatie verder dan het eigen belang en werkt u actief samen in de keten?*

Zie antwoorden op de vragen 1, 4 en 12.

14. *Welke rol ziet u voor uw organisatie in een gezamenlijke visie op preventie en jeugdzorg?*

Molendrift ziet zichzelf als een actieve partner in het ontwikkelen en implementeren van een gezamenlijke visie op preventie en jeugdzorg. Omdat ons primaire kennisdomein de specialistische ggz is, zien ons hier meer als actieve kennispartner dan als trekker.

Doelen en lange termijn

15. *Waar zouden we als regio over vijf jaar willen staan op het gebied van preventie en basisjeugdzorg?*

²² <https://www.actieleernetwerk.nl/de-humane-organisatie-ggz-molendrift/>

De regio zou een sterke, toegankelijke en preventieve jeugdzorg moeten hebben waarin de reguliere jeugdhulp *beter, kleiner en leuker* is georganiseerd terwijl voortgang wordt geboekt op de 'wicked problems' (blz1) vanuit sterke stabiele lokale netwerken. Waarbij ouders en opvoeders beter ondersteund worden om problemen in gezinnen te voorkomen. Waarbij hulp zonder wachttijd beschikbaar is, zodat vragen en problemen kleiner blijven en sneller worden gehoord en verholpen. Waarin betrokkenen elkaar (ook) domein overstijgend beter weten te betrekken en samenwerking tussen onderwijs, zorg en welzijn vanzelfsprekend is. En waarbij interesse in voortdurende kennisontwikkeling en verbetering centraal staat.

16. *Welke concrete stappen kunnen wij samen nemen om dat doel te bereiken?*

Bepalen welke kennisgebieden relevant zijn, weten wie waar goed in is en deze partijen zien te verbinden een gezamenlijke visie

17. *Hoe zorgen we ervoor dat kinderen, jongeren en hun gezinnen structureel sterker worden, zodat ze geen langdurige zorg nodig hebben?*

Versterken van de universele en selectieve preventie (blz. 1), met een focus op sociale cohesie en op het voorkomen van achterstanden in de ontwikkeling in de eerste 6 levensjaren, verbeteren van de samenwerking tussen zorg en onderwijs. Specialistische kennis wachttijdvrij en laagdrempelig naar voren brengen (bij huisartsen, in scholen) zodat makkelijker gebruik van wordt gemaakt (in en uitstappen). Bij ingewikkelder problemen: de analyse van wat er nodig is en de samenwerking tussen betrokkenen verbeteren. Waarbij laagdrempelige toegang soms beter kan zijn dan langdurige zorg. Dit alles vasthoudend en vanuit een goede meet- en verbetercyclus.

Samenhang van ontwikkelingen

18. *Hoe ziet de samenhang tussen verschillende maatschappelijke ontwikkelingen (zoals armoede, onderwijsachterstanden en mentale gezondheid) en de uitdagingen binnen jeugdzorg?*

Deze ontwikkelingen zorgen voor stress en zorgen. Stress zorgt voor minder belastbaarheid en een verminderde draagkracht in het systeem. Hierdoor wordt er sneller een beroep op jeugdhulp gedaan die meer wil bewegen naar versterken van de draagkracht van het eigen systeem en eigen netwerk.

19. *Welke strategieën gebruikt uw organisatie om met deze complexe vraagstukken om te gaan?*

Kennisontwikkeling en kennisdeling, zowel inhoudelijk als organisatorisch. Zowel in theorie als in werkbegeleiding als in tools. Duaal management op ieder niveau (inhoud en organisatie altijd hand in hand). Inzet van verklarend analyseren en integrale hulpverlening bij domein overstijgende problemen

20. *Van welke inspirerende voorbeelden of aanpakken uit andere regio's kunnen wij als Groningen leren?*

JEP Veendam voor het beter, kleiner, leuker maken van jeugdhulp, Gemeente Peel en Maas voor het compromisloos kiezen voor gelijkwaardig samenwerken, Bereslim voor het goed implementeren van VVE programma's, Samen1Plan voor kwalitatief hoogstaand schottenvrij samenwerken, Molendrift voor het ontrafelen van complexe gezinsproblematiek via verklarend analyseren, de Beweging van Nul voor een visie op ambitieus door ontwikkelen van het jeugdhulplandschap.

21. *Welke rol zou de WIJ-organisatie kunnen spelen om samenwerking in de keten verder te versterken?*

Om voldoende kwaliteit en stabiliteit te bereiken is rust nodig, die alleen kan ontstaan via herbezinning op de schaalgrootte en de breedte van het takenpakket (werkwijze, gezamenlijkheid afstemming en samenwerking; zie blz. 2.). Het is daarbij essentieel te bedenken wie waar goed in is in Groningen en samen met deze partijen een effectief hulpverleningsnetwerk te bouwen. WIJ zou daar een coördinerende rol en wellicht een voorttrekkersrol in kunnen hebben. Dit kan alleen vanuit een open en reëel beeld van de kwaliteiten van de verschillende aanbieders actief in Groningen. Gebouwd op de 3 randvoorwaarden voor effectieven netwerksamenwerkingen: welwillendheid, competence trust en promissory trust (blz. 1). Alleen zo is een basisniveau van kwaliteit van jeugdhulp geborgd én kunnen stappen worden gemaakt op de 'wicked problems' (blz. 2).